

Asia: VN/9330/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Neste Oyj kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista (Lausuntopyyntönumeron diaarinumero: VN/9330/2019) ja esittää seuraavaa:

Lakiehdotuksella on kannatettava tavoite edistää liikenteen päästövähennysten saavuttamista kasvattamalla nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen sekä vaihtoehtoisten polttoaineiden kysyntää. Tämä on yksi keino matkalla Eurooppa-neuvoston päästötavoitteen kiristämiseen 40 prosentista 55 prosenttiin sekä Suomen tavoitteisiin olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä ja vähintään puolittaa liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä.

Kuten hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, on yksi keino liikenteen päästöjen vähentämiseksi vaihtoehtoisten polttoaineiden osuuden lisääminen. Puhtaiden ajoneuvojen direktiivissä (Clean Vehicle Directive) on annettu kriteerit, joilla ajoneuvo katsotaan "puhtaaksi ajoneuvoksi". Henkilö- ja pakettiautoille on annettu gCO₂/km-perustainen päästöraja. Raskaat ajoneuvot katsotaan puhtaiksi niiden käyttämän polttoaineen perusteella.

Lakiehdotuksen 7 § säätelee puhtaista polttoaineista, mutta vaikeasti luettavassa muodossa. 7 § mukaisesti 100 prosenttinen uusiutuva diesel (kuten Neste MY) on puhtaiden ajoneuvojen direktiivin mukainen puhdas polttoaine (lakiehdotuksessa Neste MY sisältyy nimikkeisiin "kestävä biopolttoaine" ja "parafiininen polttoaine"). Neste MY:tä käytävä raskas ajoneuvo katsotaan direktiivin tarkoittamaksi puhtaaksi ajoneuvoksi. Sama pätee kaupunkibusseihin (pl. nollapäästöiseksi määritelty osuus busseista). Neste MY on kustannustehokas vaihtoehto, jonka avulla raskaassa ammattiliikenteessä voidaan siirtyä puhtaampaan polttoaineeseen ilman lisäinvestointeja tai muutoksia kalustoon.

Neste MY uusiutuva diesel on 100-prosenttisesti uusiutuvista raaka-aineista valmistettu tuote, joka sopii kaikkiin dieselajoneuvoihin. Se täyttää standardin EN15940 vaatimukset. Jätteistä ja tähteistä valmistettu Neste MY vähentää elinkaaren aikaisia päästöjä jopa 90 prosenttia fossiiliseen dieseliin verrattuna. Sitä on saatavilla jo 123 asemalta ympäri Suomen. Kasvavan verkoston lisäksi toimijoilla on mahdollisuus omiin varikkosäiliöihin.

Henkilö- ja pakettiautoille on lakiehdotuksessa asetettu gCO₂/km-perustainen päästöraja. Päästöarvoksi lakiehdotuksessa katsotaan tyyppihyväksyntävaatimusten mukainen päästö. Tämä päästöarvo on mitattu fossiilisen polttoaineen käytön mukaan, eikä ota huomioon ajoneuvon todellisuudessa käyttämää polttoainetta. Direktiivi ei luentamme mukaan suoraan edellytä tyyppihyväksyntävaatimussäädöksen käyttöä CO₂ -päästön pohjana, vaatimus koskee vain RDE-päästöjä.

Esitämme, että ministeriö selvittäisi, voiko henkilö- tai pakettiauton, joka hankintasopimuksessa sitoutuu käyttämään uusiutuvaa vähäpäästöistä polttoainetta, katsoa vähäpäästöiseksi tämän lain soveltamisalalla. Tällöin esim. 100 % uusiutuvaa dieseliä tai biokaasua todennetusti käyttävät henkilö- ja pakettiautot voitaisiin katsoa lain tarkoittamiksi puhtaiksi ajoneuvoiksi. Tämän vaihtoehdon salliminen voisi osaltaan kohtuullistaa 2021-2025 kauden kustannuksia, helpottaa esiin nostettua M2-ajoneuvojen ongelmaa ja mahdollistaa toimijoiden suunnitelmallisen siirtymän 2025-2030 vaatimukseen.

Parafiinisia polttoaineita voi valmistaa joko uusiutuvista tai fossiilisista raaka-aineista. Fossiilisten parafiinisten polttoaineiden käyttö tämän lain soveltamisalalla ei mielestämme ole linjassa direktiivin tarkoituksen kanssa CO₂-päästöjen vähentämisen osalta.

Direktiivi ja ehdotettu laki sen toimeenpanemiseksi ovat monimutkaista luettavaa eri toimijoille. Siksi ehdotamme laadittavaksi käytännönläheistä opasta ketjun eri osapuolille (hankkijat, tarjoajat jne.). Sen avulla voisi helpommin tarkistaa, millaisia vaihtoehtoja tavoitteiden saavuttamiseksi on erilaisissa hankinnoissa kunakin ajankohtana.

Loikkanen Seppo
Neste Oyj